

Protokoll styremøte

24. januar 2019

Til stede fra:

Styre: Leif Helge Kongshaug, Torill Helgerud, Inger Johanne Bligaard, Per Øyvin Sola, Erling Gresseth, Per Ivar Laumann
2.varamedlem Asbjørn Dahlen
Adm: Oddbjørn Flataker.
Forfall 1. varamedlem Merethe Mørk

Møtested: Senter for avl og bioteknologi – Storhamargata 44, Hamar

Leif Helge ønsket velkommen til første styremøte i arbeidsåret 2019 og et godt nytt år. Sola går fortsatt 5 mnd. Opp før den snur.

Takk til styret og administrasjon for blomster i forbindelse med kona sin hjerteoperasjon.

2 fra valgkomiteen blir med på møte, de tilpasser seg saksplanene hvis det er ønske om å få en samtale med noen styret.

Per Øyvin må dra med tog kl. 13.07 og Erling må på et Nortura møte i Malvik og må ta tog senest 15.07

Asbjørn møter for 1. vara Merethe Mørk som har meldt forfall.

Sak 01-2019. Godkjenning av innkalling og saksliste.

Det ble meldt 4 saker under eventuelt.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjent.

Sak 02 -2019 Godkjenning av protokoll fra styremøte 19-20 des.2018

Vedtak:

Protokoll fra styremøte desember 2018 godkjennes og underskrives av de som var tilstede.

Sak 03-2019 Orienteringssaker

Sak 03 a Orientering fra møter vi har deltatt i

Sak 03 b Rapport fra det organiserte avlsarbeidet

Sak 03 c Generell orientering fra administrasjonen.

Vedtak:

Styret tar orienteringen i sak 03a,03b og 03c til etterretning

Sak 04 -2019 Foreløpige regnskap desember 2018

Kommentarer foreløpig regnskap per desember 2018

Per 18.01. er alle kostnader og inntekter som er kjent bokført, og gjort avsetninger som er kjent.

Resultatet er dårligere enn det som er tidligere kommunisert resultat opp mot budsjett og fjoråret uten å ta hensyn til de ekstrakostnader som vi ville få knyttet opp mot årsavslutningen der vi må se resultatet opp fjoråret.

Resultatet er helt foreløpig og vi har ikke fått gjort de nødvendige kontroll og korrigeringer knyttet til kjøp /salg okser knyttet til auksjonen.

De største endringer målt mot fjoråret i det helt foreløpige resultatet er:

Inntekter:

Semininntektene er redusert med	- 242 274,08
Salg okser	- 1 078 960,00
DNA analyser	- 112 755,00
Annonse inntekter	228 932,00
Medlemskontingent	404 336,00
Tilskudd OR og Ja midler	140 000,00

Kostnader økninger:

Personalkostnader inkl. pensjon, +aga	703 484,67
TYR magasinet	158 825,00
Trykksaker	58 625,00

Helt foreløpig resultat er kr 1 069 844,53 som er 654 855,03 dårligere enn fjoråret og er om lag 800 tusen bedre enn budsjett.

Vedtak:

Styret tar orienteringen om det foreløpige regnskapet per 31.12.2018 til etterretning. Det endelige regnskapet etter revisorgjennomgang får styret til godkjenning i styremøte 21. februar

Sak 05 -2019 Oversikt - tilbakeføring av midler til rase og fylkeslag, samt seminbonus.

TYR sentralt har følgende forskjellige ordninger der vi betaler tilbake til rase og fylkeslag, samt enkelt medlemmer i raselag.

De viktigste er:

Raselag og dens medlemmer

1. Seminbonus raselag nasjonal avl. Kr 7 per solgte dose
2. Seminbonus raselag uten nasjonal avl. kr 40 per solgte dose
3. Vekstbonus for raselag nasjonal avl. 25 av økningen fra året før
4. Seminbonus til oppdretter — eliteokse — gjenbruk i egen rase kr 50.
5. Bonus for okse tatt ut til semin a kr 14000
6. Gratis stambok for hunndyr aktive avlsbesetninger kr 150 per dyr.
7. Gratis avstammingskontroll for okser tatt ut til test fra aktive avlsbesetninger kr 555 per dyr.
8. Tilbakeføring av bruk av ungoxesemin til aktive avlsbesetninger kr 247 per dose inntil 20 % av bruken
9. Tildeling av midler av 150 tusen potten
10. Tildeling av ekstraordinære midler bevilget av styret
11. Tildeling ekstra midler arrangement

Fylkes/regionlag og dens medlemmer

1. Tildeling av midler fra 150 tusen potten
2. Tildeling av ekstraordinære midler bevilget av styret.
3. Tildeling ekstra midler arrangement.
4. Gratis utsendelse

Totalt er det i 2018 tilbakeført i alt kr 1.278 528.- med slik fordeling

Seminbonuser - raselag	kr	263 120
Bonus seminokser	kr	224 000
Seminonus gjenbruk	kr	145 350
Bonuser aktive avlsbesetninger	kr	265 358
Tildeling fra 150 tusen potten	kr	150 000
Tildeling av ekstramidler etter søknad	kr	220 000
Gratis utsendelser	kr	10 700

I tillegg kommer kostander for innkreving av kontingent etc.

Alle kostnader for deltakelse i møter eller oppgaver utført i TYRs regi dekkes etter gjeldene regelverk.

Vedtak:

Styret tar orienteringen til etterretning

Sak 06-2019 Endelig budsjett 2019

TYR har hatt en god økonomisk utvikling i senere årene. Det har vært helt nødvendig å skaffe organisasjonen nødvendig handlingsrom for å takle de utfordringene som vi ser kommer framover.

TYR som avls- og interesse organisasjon får nye utfordringer som må løses i et sterkt samarbeid både internt i organisasjonen og i samarbeid med andre organisasjoner som det er naturlig å samarbeide om.

Hovedmålene framover ligger fast og slik de er beskrevet i TYRs overordna strategiplan TYR mot 2025.

Kommunikasjonen og i 2019 må være knyttet til TYRs visjon

BÆREKRAFTIG OG LØNNSOM

Norsk storfekjøttproduksjon med basis i ammekua vil nok bli i sterkt fokus og i 2019.

Faktabasert informasjon vil bli nødvendig å følge opp.

TYR gar de siste årene fulgt en langsiktig plan med å styrke organisasjonen administrativ med forankring i økte inntekter.

Framover ser vi helt klart at oppgavene er større enn det som nå kan forventes av økte inntekter så en må og vurdere andre måter å få finansierte viktige prosjekter framover.

Innovasjon Norge – Norges Forskningsråd er naturlige å søke støtte hos.

I løpet av året må det gjøres en grundig analyse for hvordan vi kommer i mål med de overordna prosjektene.

Budsjettet for 2019 er utarbeidet ut i fra kjente kostnadsbilder og budsjetterte inntekter.

Det er en stor usikkerhet om vi oppnår budsjetterte semin inntekter, da veksten er budsjettert til å komme mest på melkebruket. Økte produksjonskostnader og en annen fordeling av netto salgsinntekter vil påvirke resultatet.

Hovedtallene i budsjetter er slik:

Totalt inntekter er på 25, 325 mill. kroner, mens de totale kostnader er på 24,934 mill. kroner

Avskrivninger og finans utgjør 73 tusen. Budsjettet balansere med kr 318.000

Vedtak.

Styret har gjennomgått forutsetningene som er lagt til grunn for budsjettet, og vedtar det framlagte budsjettet som TYRs budsjett for 2019

Sak 07-2019 Oversikt over innvilger tilskudd fra OR midler og Ja midler

TYR søker årlig om tilskudd fra omsetningsavgiftsmidler som bevilges av Omsetningsrådet og midler bevilget over jordbruksavtalen pkt. 77.11

For 2019 er det innvilget offentlige midler til TYR med kr 4,6 mill fra omsetningsavgiftsmidler og kr 2,05 mill. fra Ja midler over jordbruksoppjøret

Vedtak:

Styret tar orienteringen knyttet til oversikt over OR midler og Ja midler til etterretning

Sak 08-2019 Organisasjonskulturen i TYR

Styret hadde en generell diskusjon rund organisasjonskulturen i organisasjonen. Utviklingen har gått svært bra i riktig retning de siste årene.

Vi ønsker gode og saklige debatter og henvendelser som utvikler organisasjonen vider på en god og positiv måte.

Økt bruk av sosiale medier kan være en utfordring og det er viktig at vi er bevist i slik kommunikasjon.

Det er fortsatt behov for minne hver andre på de som har vært vårt uttalt mål siden 2012.

TYR skal være en organisasjon som de ansatte syns det er godt å være ansatt i og medlemmer er stolte av å være medlem av.

Vedtak:

Organisasjonskultur og utvikling av TYR som avls- og interesseorganisasjon tas med som et element som vi har fokus på framover

Sak 09-2019 Samarbeidsavtalen mellom TYR og Geno

Samarbeidet mellom TYR og Geno har vært langsiktig og er fra tiden da Norsk Kjøttfeavlslag flyttet sitt kontor fra Lørenveien til Hamar og Biohuset i august 2005.

Før den tid var det og samarbeid knyttet til fenotypetesten og produksjon og salg av norsk kjøttfesemin.

Som en konsekvens av samlokaliseringen var det og naturlig å søke samarbeid knyttet til administrative tjenester.

Samarbeidet har vært nedfelt i en del avtaler som ble gjennomgått og endret i forbindelse med gjennomgang av systemer og rutiner i 2012.

Dagens avtaler er derfor delt inn slik:

1. Overordna samarbeidsavtale (signert styreledere)
2. Tjenesteavtaler m/vedlegg som regulerer samarbeidet og beskriver detaljene i samarbeidet mellom organisasjoner

Tjenesteavtalen er den som og blir gjennomgått og revidert hvert år innen fastsatt frist.

Tjeneste avtalen har følgende hovedområder

1. Produksjon, disponering, bruk og distribusjon av kjøttfesæd.
2. Felles målsetning og samarbeid om økt salg av kjøttfesæd
3. Rutiner for import av semin/genmateriale fra kjøttfe.
4. Kjøp av administrative tjenester, her under og avlsforskerkompetanse.
5. Priser og betingelser.

De siste årene har det vært en diskusjon mellom partene knyttet til pkt.5 priser og betingelser knyttet til punkt 1.

Styret har behandlet dennes saken i mange styremøter, senest i sak 114-2018

Forslaget fra TYR er at det betales dokumentert variabel produksjonskost per produsert dose.

Netto salgsinntekter (etter fratrukk for prod.kost) med fordeling 60 % til TYR for seminsalg på ammeku og 40 % til Geno, og omvendt fordeling av salg av kjøttfesemin på melkeku.

For at TYR skal ha samme inntekter til avlsarbeid på kjøttfe i 2019 må salget økes total med 9 tusen doser, der 2 tusen er på kjøttfe.

Det er utarbeidet et nytt forslag til overordna samarbeidsavtale, som var lagt med saksdokumentene.

Styret hadde en grundig diskusjon om denne saken og gjorde slikt vedtak

Vedtak:

Med henvisning i punkt 1. i avtalen å starte arbeidet med løsninger for å produsere norsk X og Y semin nedsettes en arbeidsgruppe for å vurdere alle forhold knyttet til dagens organisering/utnyttelse av fenotypetesten knyttet til et framtidig markedsbegrep for norsk kjøttfesemin.

Saken tas opp som egen sak på styremøte i februar.

Sak 10-2019 TYRs kravdokument jordbruksoppgjøret 2019 -2020 **Tilbakemeldinger fra fylkes og raselag - Forslag til tiltak**

Økonomiutvalget har i 2 møter behandlet saken knyttet til jordbruksoppgjøret 2019-2020 i 2 møter.

Styret hadde saken til orientering i sak 118-2018 der styret gjorde slikt vedtak.

Vedtak:

Forslag fra økonomiutvalget sendes på høring til region/fylkeslag og raselag, men høringsfrist 14 januar. Endelig vedtak gjøres av styret i møte 24. jan 2019

Forslaget ble sendt på høring til rase- og region/fylkeslag på mail 20 desember med frist for tilbakemelding innen 14. januar 2019.

Det er kommet tilbakemeldinger fra følgende lag:

Raselag: Angus, Charolais, Simmental, Hereford, Limousin og Highland

Fylkeslag: Hålogaland, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Telemark, Vestfold, Østfold og Innlandet.

Økonomiutvalget hadde telefonmøte 15. januar der alle tilbakemeldingen ble gjennomgått. Det endelige forslaget fra Økonomiutvalget er:

HOVEDKRAV:

Tiltak 1.

Økt bruk av beite og grovfôrressurser i norsk storfekjøttproduksjon

Norsk storfekjøttproduksjon må ha sin basis i å utnytte norske gras og beiteressurser. AK tilskudd og beitetilskudd er viktig stimuli til å opprettholde gras og beiteressursene. Arealets produksjonsgrunnlag må i større grad legges til grunn for utbetaling av tilskudd. I dag er det store areal som kunne blitt utnyttet bedre som beiteareal i alle soner, i tillegg til grovfôrarealet på fulldyrket areal.

For ytterligere stimulere til økt beitebruk foreslår TYR å innføre et målrettet tiltak for økt beitebruk, **Ku med kalv på beite** i tillegg til dagens beitetilskuddsordninger.

Et slikt målrettet tiltak vil og være et stimuli for å øke storfekjøttproduksjonen på norske ressurser og økt beitebruk er og et godt klimatiltak.

Det gis ikke slikt tilskudd for beite på fulldyrket areal.

TYRs forslag til tiltak:

Dagens ordning for beregning av AK tilskudd gjennomgås og endres slik at Ak tilskudd utbetales i forhold til arealets produksjonsgrunnlag.

Beitetilskudd ku med kalv: kr 2000 per ku/kalv

Beitetilskudd innmark økes med kr 30 til ny sats kr 400

Utmarksbeitetilskudd økes med kr 22 til ny sats kr 700

TYRs forslag om bare små justeringer på eksisterende satser beitetilskudd innmark og utmarksbeitetilskudd er med bakgrunn i nytt forslag til beitetilskudd ku med kalv.

Hvis faglaga ikke fremmer et slikt forslag må eksisterende tilskudd til beite økes vesentlig.

Det må og stimuleres til at det utarbeides beitebruksplaner for alle kommuner og fylker i Norge slik at en oppnår økt bruk av utmarksbeite.

Tiltak 2.

Tilskudd små og mellomstore ammekubruk.

De produksjonene som har sin basis i grovfôr og beite er en av de viktigste forutsetningene for et landbruk over hele landet.

Med sterk nedgang i behovet for melk kombinert med økt ytelse må det settes inn målrettet tiltak for å opprettholde antall storfe som et bidrag til å ivareta distriktslandbruket, opprettholde kulturlandskapet, og produsere storfekjøtt med basis i norske ressurser.

Siste driftsgranskningene viser og at økonomiene i ammekunæringen er svak og har en nedgang i 2017 på vel 23000 per årsverk.

TYR støttet forslaget i 2017 om innføring av et tillegg til små og mellomstore bruk. Den gang mente vi og at dette og måtte gjelde for små og mellomstore ammekubruk.

TYR mener slik tillegg for små og mellomstore ammekubruk må innføres fra avtaleåret 2019-2020.

I og med at det er et annet inntektsgrunnlag for ammekuproduksjonen må innretningen ha en annen profil enn for melkebruk.

Nytt tillegg for små og mellomstore ammekubruk innføres med en sats per ku 1400 med maks tilskudd ved 40 mordyr.

Slik tilskudd må være målrettet og derfor vurdert ikke gitt til kombinasjonsbruk melk og ammeku

Tilskudd små og mellomstore ammekubruk mer sats på kr 1400 per ku.

Tiltak 3.

Driftstilskudd

- Driftstilskudd ammeku økes slik:
- Sone 1-4 øker fra dagens sats til 4000(+718) for 6-25 kyr og til kr 3600(+218) per ku intervall 26-50 kyr
- Sone 5- 7 øker fra dagens sats til kr 4800 for 6-25 kyr (768) og til kr 4500 (+468) per ku intervall 26-50 kyr

Tiltak 4. Vedlegg

Økt tilskudd norsk kjøttfeavl

TYR er den eneste avlsorganisasjon som har jobbet målrettet med å avle på dyr knyttet til grovforopptakskapasitet og fôrutnyttelse. Disse krav går i dag inn i rangtallet med en vektlegging på 40 -47 % ved utvelgelse av nye seminokser fra teststasjonen.

TYR har i en årrekke påpekt viktigheten av vårt avlsarbeid for storfekjøttproduksjon med basis i disse egenskapene.

Flere og flere land setter nå fokus på disse egenskapene som en viktig del av storfekjøttproduksjonen.

Ekspert av embryo til Island er det siste eksemplet på at avlsarbeidet på kjøttfe i Norge er av det fremste som gjøres i verden i dag.

TYR er nå i startfasen for å innføre genomisk seleksjon som et av våre avlstiltak, og det kan ikke være slik at noen få norske storfekjøttfe må betale en testavgift for at felleskapet skal få fram genetikk i verdensklasse.

Vi mener derfor at tilskuddet til norsk kjøttfeavl må økes slik at vi og kan ha mulighet til å øke vår avlsforskerkompetanse.

<i>TYR mener at kravet finansieres med økte midler over jordbruksavtalen</i>

Tiltak 5. Andre tiltak.

7.1 Satser for tilskudd avløsning.

TYR ber om at satsene for de ulike dyreslagene justeres slik at de i større grad tilsvarer det reelle arbeidsforbruket. For ammeku foreslås å heve satsen til kr 1500 og taket justeres i takt med økningen.

7.2 Produksjonskrav og drivepliktavarealet.

TYR er glad for at Stortinget opprettholder produksjonskravet til areal for å få tilskudd. TYR ber derfor om at myndighetene håndhever regelverket om driveplikt av jordbruksareal. Leiejordproblematikken må det tas tak i slik at den i varetar den aktive driveren mer enn det som er tilfelle i dag

OPPSUMMERT

TYRs innspill og forslag med basis i referansebruk nr. 8, 32 ammekyr sone 5, har følgende økonomiske konsekvenser.

TILTAK	KOSTNADSRAMME
Økt bruk av beite og grovfôrressurser	kr 66 624.-
Tilskudd små og mellomstore ammeku-bruk	kr 44 800.-
<u>Økt driftstilskudd (sone5)</u>	<u>kr 14 040.-</u>
<u>SUM</u>	<u>kr 124 664.-</u>

Bakgrunnen for kravet er å synliggjøre gapet mellom inntektsmuligheter for referansebruk nr 8 og andre bruk som det er naturlige å sammenligne seg med.

Vedtak

Styret slutter seg til Økonomiutvalgets sitt forslag som TYRs forslag til tiltak for den ammekunæringen for 2019-2020. Det endelige dokumentet sende ut til rase- og fylkeslag for å presenteres for de lokale faglaga.

Sak 11-2019 Forslag til styrets melding for året 2018 - Grovutkast

Det var med saksdokumentene lagt ved forslag til styrets melding for driftsåret 2018. Styreleder har gjennomgått den og forslaget inneholder de elementene som er viktig i styrets melding.

Endelig forslag komme på styremøte i februar.

Vedtak

Utkast til årsmelding tas til etterretning. Det endelige forslaget får styre til godkjenning og signering i styremøte den 22. februar.

Sak 12-2019 Årsmøte 2019.

Med saksdokumentene var det lagt ved:

- Brev sendt ledere i rase og fylkeslag som viser fordeling av årsmøteutsendinger mellom rase og fylkeslag.
- Forslag til innkalling som sendes med TYR magasinet med utsendelse 11. februar
- Forslag til program for fagdel i årsmøte
- Program årsmøte dag 1 og dag 2.
-

Vedtak

Styret tar orienteringen om gjennomføring av årsmøte til etterretning. Formell innkalling sendes med TYR magasinet som sendes ut 11 februar.

Sak 13- 2019 Eventuelt

Sak 13a- 2019. Stambokføring av svart limousin

Det har vært en diskusjon om hvorfor en ikke kan stambokføring av svart Limousin som reinraset dyr. Blir i dag definert som krysning. Saken er noe uklar.

Vedtak:

Inger Johanne undersøker mer fakta i saken og dette da tas opp direkte med Team Avl for å skriftlig tilbakemelding til eier.

Sak 13b -2019 Vedtekter i rase og fylkeslag- organisasjonsnummer

Det kom opp som sak i møte arbeidsgruppe §5 Årsmøte om vedtekter i lagene. Administrasjonen orienterte om saken og forslag til vedtekter som ble sendt ut i 2012-2013.

Organisasjonsnummer.

Dette har vært tatt opp tidligere og det er lite ønskelig å knytte fylkeslag opp mot TYRs organisasjonsnummer.

Vedtak:

Administrasjonen sender en forespørsel til alle fylkeslag om de har egne vedtekter.

Sak 13c – 2019 Endring av klassifisering fra objektiv bedømmelse til lengdemåling

Det er kommet en del henvendelser om saken til flere i styret.

Utvikling og ansvar for klassifiseringssystemet EUROP som brukes er hos Animalia.

Vedtak:

Administrasjonen følger opp saken, og ser om det er mulig å få til en artikkel i kommende TYR magasin om saken fra Morten Røe i Animalia

Sak 13d-2019 – Styre-nytt.

Det er kommet forslag om at vi skal ha en egen post i hvert TYR magasin som heter Styre- nytt.

Vedtak:

Styreleder vurderer dette og er ansvarlig for det som skal tas inn der i tillegg til leder

Sak 14-2019 Åpen post / evaluering av styremøte

Styret hadde en god evaluering av styremøte.

Neste styremøte blir på Hamar den 21. februar – der hovedsaken er årsmelding – regnskap og årsmøte

Inger Johanne har allerede meldt forfall – Asbjørn Dahlen som 2. varamedlem innkalles

Hamar 24. januar 2019

Leif Helge Kongshaug
Styreleder

Erling Gresseth
Nestleder

Torill Helgerud
Styremedlem

Inger Johanne Bligaard
Styremedlem

Per Øivin Sola
Styremedlem

Per Ivar Laumann
Styremedlem